

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov: **1/ JUDr. J. A.** a **2/ Ing. Z. A.**, oboch bývajúcich v P., proti odporcom: **1/ B. S.**, bývajúcemu v T., adresa na doručovanie: P., proti odporcom **2/ J. S.**, bývajúcej v P., **o zaplataenie 668 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 8 C 221/2010, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Prešove z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 20 NcC 3/2011 takto

r o z h o d o l :

1. Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. A. J., JUDr. B. M., JUDr. B. B., JUDr. B. J., JUDr. B. J., JUDr. D. E., JUDr. F. P., JUDr. F. M., JUDr. H. M., JUDr. I. A., JUDr. K. G. PhD, JUDr. K. A., JUDr. K. M., JUDr. M. M., JUDr. M. F., JUDr. M. Ľ., JUDr. M. M., JUDr. P. E., JUDr. R. E., JUDr. R. P., JUDr. S. Z., JUDr. S. P., JUDr. Š. E., JUDr. T. P., JUDr. T. R., JUDr. V. G., JUDr. Z. M., JUDr. Z. V., Mgr. Ž. M. **s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 20 NcC 3/2011.

2. Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. D. I., JUDr. K. A., JUDr. L. A., JUDr. M. V., JUDr. M. N. K., JUDr. Š. P., JUDr. Š. M., JUDr. Š. J. **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 20 NcC 3/2011.

O d ô v o d n e n i e

V konaní sp. zn. 8 C 221/2010 Okresného súdu Prešov oznámila sudkyňa JUDr. V. G., že sú u nej dané dôvody, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci (§14 ods.1 O.s.p. a § 15 O.s.p.).

Krajský súd v Prešove, ktorému bola vec predložená na rozhodnutie o vylúčení (nevyhlúčení) sudcov Okresného súdu Prešov, ju predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o vylúčení (nevyhlúčení) sudcov Krajského súdu v Prešove.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Nitre (§ 16 ods. 1 tretia veta O. s. p.) posudzoval opodstatnenosť tvrdenej možnosti vzniku pochybnosti o nezaujatosti sudcov tohto krajského súdu z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Vychádzal pritom z ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (ide oň napríklad v prípade rodinného alebo priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania), alebo k zástupcovi účastníka konania. Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania.

Sudcu možno vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania (§ 15a O.s.p.), alebo na základe návrhu (oznámenia) samotného sudcu (§ 15 O.s.p.). Obsahom práva na prerokovanie veci pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodovania veci pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prerokovanie veci nestranným súdom je len povinnosť súdu prerokovať návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia veci pre zaujatosť a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03).

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne

spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupu od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva.

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu - napriek jeho vnútornému úsiliu a profesionálnej úrovni - bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Preto k vylúčeniu sudcov z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, keď ich vzťah k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom dosiahne takú intenzitu, že nebudú schopní nezávisle a nestranné rozhodovať.

Nadriadený súd skúma nestrannosť sudcu z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho a objektívneho hľadiska; subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa ale musí podriaďiť prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Rozhodujúcim nie je to, ako sa nestrannosť sudcu iba niekomu (účastníkovi konania, ale aj samotnému sudcovi) subjektívne javí, ale to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli objektívne zakladať legitímne pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Sama skutočnosť, že sudca sa iba subjektívne domnieva, že sú u neho dané okolnosti vylučujúce ho z prejednávania a rozhodovania veci, nezakladá preto ešte bez ďalšieho dôvod pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania. Obava z nedostatku nestrannosti sudcu sa musí totiž zakladať na objektívnych, dostatočne závažných (a preskúmateľných) skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno pritom chápať tak, že čokoľvek, čo vrhá aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Piersach v. Belgicko z 1. októbra 1982).

V prípade sudcov Krajského súdu v Prešove JUDr. D. I., JUDr. K. A., JUDr. L. A., JUDr. M. V., , JUDr. M. N. K., JUDr. Š. M., JUDr. Š. J., uvedených vo výroku 2/, ktorí nachádzali svoju subjektívnu zaujatosť v ich kolegiálnom, či bližšie nešpecifikovanom

osobnom vzťahu k navrhovateľovi JUDr. J. A., ako sudcovi vykonávajúcim svoju funkciu na Krajskom súde, absentuje objektívny základ nimi konštatovanej zaujatosti, pretože vzájomné vzťahy medzi sudcami sú založené na profesionalite a kolegiálnosti. Ak rámec týchto vzájomných vzťahov neprekročí rámec profesionálnosti a kolegiálnosti, nemožno mať, bez ďalšieho, pochybnosti o ich nezaujatosti. Takisto samotná skutočnosť, že navrhovateľ a 1/ osobne poznajú, nemôže byť bez ďalšieho dôvodom pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, lebo sama o sebe ešte nesvedčí o existencii vzťahu relevantného z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. Až v prípade, že by vzájomný vzťah prerástol cez rýdzo profesionálny rámec výkonu funkcie sudcu a nadobudol charakter bližšieho osobného - priateľského vzťahu, pôjde o okolnosť vzbudzujúcu opodstatnené pochybnosti o nezaujatosti a teda išlo by o dôvod pre vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci. Len tá skutočnosť, že určitá vec sa týka sudcu, ku ktorému majú iní sudcovia kolegiálny vzťah, nemôže založiť pomer predpokladaný ustanovením § 14 ods. 1 O.s.p..

Sudca JUDr. P. Š., uviedol, že jeho vzťah s JUDr. A. neprekračuje rámec kolegiality a nevie o žiadnych skutočnostiach ktoré by vzbudzovali pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Sudcovia Krajského súdu v Prešove JUDr. B. M., JUDr. B. M., JUDr. B. B., JUDr. B. J., JUDr. B. J., JUDr. D. E., JUDr. F. P., JUDr. F. M., JUDr. H. M., JUDr. I. A., JUDr. K. G. PhD, JUDr. K. A., JUDr. K. M., JUDr. L. A., JUDr. M. M., JUDr. M. F., JUDr. M. Ľ., JUDr. M. M., JUDr. O. A., JUDr. P. E., JUDr. R. E., JUDr. R. P., JUDr. S. Z., JUDr. S. E., JUDr. S. P., JUDr. Š. E., JUDr. T. P., JUDr. T. R., JUDr. V. G., JUDr. Z. M., JUDr. Z. V., Mgr. Ž. M., uvedení vo výroku 1/, vo vyjadreniach k námietke zaujatosti svoj pomer k navrhovateľovi 1/ JUDr. J. A., ktorý je ako účastník konania bez ďalšieho vylúčený z prejednávania a rozhodovania v danej veci, bližšie špecifikovali ako dlhodobo priateľský (blízky), majúci takú intenzitu, že presahuje rámec bežnej kolegiality pri plnení pracovných povinností a zasahuje aj do ich súkromného života (pravidelné priateľské kamarátske) stretnutia i za účasti ostatných rodinných príslušníkov, spoločné trávenie času, rôznych pobytov a dovolení). Iba uvedené okolnosti totiž zakladajú pochybnosť o nezaujatosti sudcov pre ich pomer k účastníkovi konania tak zo subjektívneho hľadiska, ako i z hľadiska objektívneho, a len tieto sú spôsobilé naplniť zákonné predpoklady pre vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci z hľadiska ustanovenia § 14 ods. 1 O.s.p..

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto o týchto sudcoch rozhodol tak ako je uvedené vo výrokoch 1/,2/ tohto rozhodnutia.

O sudcoch Krajského súdu v Prešove JUDr. B. M. a JUDr. O. A., ktorí majú prerušený výkon funkcie sudcu podľa § 24 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. a JUDr. S. E. dlhodobo práceneschopnej, Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodoval.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. júna 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť:
Hrčková Marta